

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 15 maja 2012 r. powód, E. J. zażądał zasądzenia od pozwanej, (...) Zakładu (...) – spółki akcyjnej w W. kwoty 87.356,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami „liczonymi od dnia następującego po upływie 30 dni od otrzymania zgłoszenia szkody przez pozwanego” oraz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana ubezpieczyła mienie powoda z sumą ubezpieczenia wynoszącą 784.000 zł. W okresie ubezpieczenia skutek powodzi powstała szkoda na mieniu objętym ubezpieczeniem, z którego to tytułu pozwana wypłaciła powodowi kwotę 226.182,04 zł. Pozwana uwzględniając budynek dyskoteki, pominęła jednak inne „obiekty” (bramy, ogrodzenie, szambo i studnię), co winno dać 287.397,77 zł, zaś umowa obejmowała te obiekty zgodnie z definicją budowli z § 2 ust. 2 OWU. Dalej powódka wskazała, że pozwana [użycie w tym miejscu w uzasadnieniu pozwu terminu „powód” jawić się musi jako oczywista omyłka pisarska] oceniając wysokość odszkodowania mylnie przyjęła, że wartość odtworzeniowa mienia wynosiła 995.992,76 zł (co stanowiło niedoubezpieczenie i dało podstawę – zgodnie z § 54 ust. 13 pkt 1 i 2 OWU – do zmniejszenia odszkodowania), podczas gdy z operatu szacunkowego rzeczoznawcy wynika, że wartość ta wynosiła 765.000 zł. W konsekwencji rzeczywista wartość szkody obejmująca budynki i budowle wynosiła 313.538,86 zł.

(pozew, k. 2-6).

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma pozwana przyznała, że ubezpieczyła mienie powoda. Zakwestionowała jednak wysokość dochodzonego roszczenia i zarzuciła, że powód w pozwie nie wskazał, czy dochodzone roszczenie stanowi odszkodowanie za określone budowle, czy kwestionuje również wysokość wypłaconego już odszkodowania. Po pierwsze, zaznaczyła jednak, że ochroną ubezpieczeniową został objęty budynek dyskoteki zgodnie z wnioskiem powoda, który wskazał wartość odtworzeniową budynku na 784.000 zł. Powód miał tego świadomość, o czym świadczy treść zgłoszenia szkody, gdzie odwoływał się do budynku dyskoteki oraz do zalanej powierzchni wynoszącej 400 m². Podobnie wskazano w protokole likwidacji szkody, w związku z czym przywoływane przez powoda budowle (brama, ogrodzenie, szambo) nigdy nie były przedmiotem postępowania likwidacyjnego. Po wtóre, pozwana zarzuciła, że w toku likwidacji szkody ustaliła, że wartość odtworzeniowa budynku wynosiła 995.992,76 zł, a wysokość szkody w budynku dyskoteki wynosiła 287.397,77 zł, co wobec zadeklarowanej wartości budynku wynoszącej 784.000 zł, skutkowało przyjęciem niedoubezpieczenia i – zgodnie z § 54 ust. 13 pkt 1 i 2 OWU – obniżeniem odszkodowania do 78,7%, a więc 226.182,04 zł, którą pozwana zapłaciła. Na koniec pozwana wskazała, że to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów (art. 6 KC), a zgłoszona przez powoda prywatna ekspertyza jest nieprzydatna dla niniejszego postępowania, albowiem stanowi tylko dokument prywatny, a ponadto nie jest spójna.

(odpowiedź na pozew, k. 94-98).

Na rozprawie z 22 lipca 2014 r. powód oświadczył, że popiera powództwo w zakresie żądania kwoty 87.356,82 zł z ustawowymi odsetkami od 5 czerwca 2010 r., w pozostałej części w zakresie należności odsetkowych cofając pozew ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 285).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód E. J. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa (...). Jego przeważającą działalnością jest produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej

(wydruk z rejestru REGON, k. 28).

Pozwana (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...); wpisanym do rejestru oddziałem pozwanej jest Oddział (...) w Ł.. Przedmiotem jej działalności jest m.in. wykonywanie działalności ubezpieczeniowej i bezpośrednio z nią związanej (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRS pozwanej, k. 29-30 i 36).

W dniu 3 lipca 2009 r. strony procesu zawarły umowę ubezpieczenia – Kompleksowe ubezpieczenie (...), na okres od dnia 11 lipca 2009 r. do dnia 10 lipca 2010 r., mienia położonego w miejscowości S.. W umowie tej nie wskazano jednak precyzyjniej przedmiotu ubezpieczenia. Jako wartość przedmiotu ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów powód wskazał 784 tys. zł. Jednocześnie w treści polisy zaznaczono, że do tej umowy ubezpieczenia zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia (...) ustalone przez zarząd (...) uchwałą na (...) z 13 grudnia 2007 r., których otrzymanie przed zawarciem umowy ubezpieczenia powód jednocześnie potwierdził.

(polisa, k. 208 i 210; zeznania świadka K. R., k. 282-283).

Również we wniosku jako miejsce ubezpieczenia wskazano jedynie S., (...)-(...) S.. Przy czym w tym wniosku w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia znajdował wiersz „budynki i budowle”, w którym powód wskazał sumę ubezpieczenia na 784 tys. zł. W dalszej części wniosku nie było rubryki poświęconej „infrastrukturze”, a w szczególności znajdowały się wiersze „maszyny, urządzenia i wyposażenie”, „środki obrotowe” i „nakłady adaptacyjne”.

(wniosek, k. 211-212).

Jednakże przed zawarciem umowy ubezpieczenia powód w rozmowie z przedstawicielem pozwanej (agentem) uzgodnili, że przedmiotem ubezpieczenia objęty miał być wyłącznie budynek dyskoteki; powód oświadczył, że chce ubezpieczyć tylko budynek. Znalazło to m.in. odzwierciedlenie w określeniu klasy palności budynku. W związku z tym powód oprowadził agenta pozwanej po całym budynku.

(zeznania świadka K. R., k. 283-284).

W § 2 pkt 2 OWU wskazano, że w rozumieniu niniejszych warunków użyte niżej określenia oznaczają: budowle – trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynki wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową. Natomiast z § 3 ust. 1 pkt 1 OWU wskazano, że przedmiotem ubezpieczenia mogą być ewidencjonowane i określone w umowie ubezpieczenia m.in. budynki, budowle i lokale. W § 54 ust. 12 OWU wskazano, że jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa wartość rzeczywistą lub odtworzeniową ubezpieczonego mienia (nadubezpieczenie), pozwana odpowiada tylko do rzeczywistej lub odtworzeniowej wartości przedmiotu szkody. Z kolei w § 54 ust. 13 wskazano, że w przypadku zaniżenia przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia dla danego składnika mienia (niedubezpieczenie), w przypadku szkody częściowej odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje suma ubezpieczenia do wartości odtworzeniowej lub rzeczywistej mienia w zależności od wartości mienia zadeklarowanej do ubezpieczenia

(OWU, k. 107, 109 i 124).

Wartość odtworzeniowa budynku, wedle cen z II kwartału 2010 r., wynosiła 646.293 zł, zaś wartość odtworzeniowa budowli w tym samym okresie wynosiła 121.264 zł.

(opinia biegłego sądowego, k. 298-299).

W dniu 24 maja 2010 r. w wyniku powodzi doszło do zalania budynku dyskoteki powoda.

(zgłoszenie szkody, k. 205).

Powód zgłosił powyższą szkodę pozwanej. Jako przyczynę szkody i opis zdarzenia wskazano, że w wyniku powodzi doszło do zalania budynku dyskoteki; zaś wymieniając uszkodzone mienie powód wskazał, że łączna powierzchnia zalana to ok. 400 m², że zalane są ściany do połowy wysokości, podłoga i wyposażenie. Powód nie wymienił innych uszkodzonych rzeczy.

(zgłoszenie szkody, k. 205).

W dniu 14 lipca 2010 r. odbyły się oględziny uszkodzonego w powodzi budynku dyskoteki, a w protokole opisano uszkodzenia tego budynku, ścian i podłóg,

(protokół, k. 204).

Już w dniu 21 września 2010 r. pozwana przyznała powodowi odszkodowanie w kwocie 123.498,98 zł.

(pismo, k. 198).

Natomiast pismem z dnia 26 stycznia 2011 r. powód, powołując się na egzemplarz ekspertyzy z grudnia 2010 r. dotyczącej przedmiotowej szkody, wzywał pozwaną do zapłaty kwoty 207.644,46 zł. Na kwotę tę składała się również szkoda wynikła z uszkodzenia bramy, parkingu, szamba i studni. Zaś samą ekspertyzę powód przekazał pozwanej za pismem z 21 lutego 2011 r.

(pismo, k. 192 i akta szkodowe; pismo z 21 lutego 2011 r. w aktach szkodowych).

Następnie, wiadomością poczty elektronicznej z dnia 24 lutego 2011 r. pozwana zwróciła się do powoda o przedstawienie wartości ubezpieczonego mienia (wartości odtworzeniowej i rzeczywistej). W odpowiedzi, wiadomością poczty elektronicznej z dnia 28 lutego 2011 r., powód oświadczył, że pozwana ma już wszelkie dokumenty niezbędne do weryfikacji zgłoszonego żądania.

(e-mail, k. 169).

Wiadomością poczty elektronicznej z dnia 3 marca 2011 r. pozwana zwróciła się do swojego agenta z prośbą o wyjaśnienie, czy przedmiotem powyższej umowy ubezpieczenia był jedynie budynek dyskoteki, czy też ubezpieczone zostały także budowla, a jeśli tak, to które.

(e-mail, k. 168).

W odpowiedzi agent pozwanej w wiadomości z tego samego dnia poinformował, że przedmiotem ubezpieczenia na sumę 784 tys. zł był budynek dyskoteki

(wiadomość poczty elektronicznej z 3 marca 2011 r. – akta szkodowe).

Ponownych oględzin ubezpieczonego mienia likwidator pozwanej dokonał w dniu 18 marca 2011 r. W opisie szkody odniesiono się jedynie do budynku dyskoteki i dwóch przybudówek; jednocześnie zaznaczono, że wartość odtworzeniowa budynku dyskoteki netto wynosiła 1.046.696,63 zł. Na koniec wskazano, że „obok dyskoteki na terenie posesji znajduje się budynek gospodarczy – według informacji od poszkodowanego ubezpieczony jest wg innej polisy”.

(wydruk opisu szkody – akta szkodowe).

W dniu 28 marca 2011 r. pozwana podwyższyła przyznane powodowi odszkodowanie do kwoty 208.498,09 zł.

(pismo, k. 165).

Pismem z dnia 11 maja 2011 r., doręczonym pozwanej w dniu 12 maja 2011 r., powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 122.645,35 zł (różnicy między kwotami: 207.644,46 zł i 84.999,11 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2011 r. W treści pisma wskazano, że suma ubezpieczona została określona przez agenta pozwanej.

(pismo z 11 maja 2011 r. wraz z tzw. prezentatą wpływu – akta szkodowe).

Następnie, pismem z dnia 3 stycznia 2012 r., pozwana ostatecznie przyznała powodowi odszkodowanie w wysokości 226.182,04 zł. Kwotę tę ustaliła przyjmując wartość szkody w budynku dyskoteki na kwotę 287.397,77 zł. Wysokość szkody tej pozwana przyjęła z ekspertyzy złożonej przez powoda z grudnia 2010 r. wraz z aneksem z listopada 2011 r. Jednocześnie jednak skoro z operatu szacunkowego z dnia 15 grudnia 2011 r. wynikała wartość odtworzeniowa budynku dyskoteki na 995.922,76 zł, kwota do wypłaty powodowi podlegała stosunkowemu obniżeniu stosownie do § 54 ust. 13 pkt 1 i 2 OWU. Kwota ta miała zostać przekazana powodowi (przy potrąceniu wcześniej dokonanych wypłat w łącznej kwocie 208.498,09 zł) do dnia 3 stycznia 2012 r.

(pismo, k. 159; druga strona tego pisma w aktach szkodowych; decyzja o wypłacie odszkodowania, k. 172).

W związku z tym pozwana wypłaciła powodowi łącznie powyższą kwotę 226.182,04 zł.

(okoliczność bezsporna).

Pismem z dnia 20 lutego 2012 r., nadanym w dniu 28 lutego 2012 r., powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami.

(wezwanie wraz z dowodem nadania, k. 11).

Mimo tego pozwana nie zapłaciła powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(pismo, k. 14).

Dostrzegając, że art. 328 § 2 KPC, wśród elementów konstrukcyjnych uzasadniania wyroku, nie wymienia wskazania przyczyn, dla których sąd uznał określone fakty za udowodnione, z uwagi na wagę tego dowodu dla rozstrzygnięcia w sprawie, należy wskazać na racje, jakie przemawiały za daniem wiary przeprowadzonemu dowodowi z opinii biegłego sądowego. Mimo iż dowód ten, tak jak każdy inny, podlega ocenie według art. 233 § 1 KPC, to jednakże sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych. W konsekwencji odwołanie się przez sąd dokonujący oceny dowodu z opinii biegłego, do takich kryteriów jak: zgodności opinii z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także poziomu wiedzy biegłego, stanowi wystarczające i należyte odniesienie się do wiarygodności dowodu z opinii biegłego sądowego (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z 7 kwietnia 2005 r. II CK 572/04, Lex 151656; teza z uzasadnienia wyroku SN z 15 listopada 2002 r. V CKN 1354/00, Lex 77046; teza z uzasadnienia wyroku SN z 15 listopada 2000 r. IV CKN 1383/00, Lex 52544; teza z uzasadnienia wyroku SN z 7 listopada 2000 r. I CKN 1170/98, OSNC 2001, z. 4, poz. 64). Okoliczności te przemawiały w niniejszej sprawie na rzecz dania wiary przeprowadzonemu dowodowi z opinii biegłego sądowego.

Dodatkowo należy wskazać, że reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników strony, którym doręczono odpis opinii biegłego sądowego, nie zgłosiły wniosków dowodowych o dopuszczenie dowodu z ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie bądź dodatkowej opinii tego samego lub innego biegłego sądowego (por. art. 286 KPC). Również ta okoliczność przemawia przeciw kwestionowaniu wiarygodności przeprowadzonego w sprawie dowodu z opinii biegłego sądowego.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii formalnej, a mianowicie umorzenia postępowania. Na rozprawie z dnia 22 lipca 2014 r. powód oświadczył, że popiera powództwo w zakresie żądania kwoty 87.356,82 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 czerwca 2010 r., w pozostałej części w zakresie należności odsetkowych cofając pozew ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 285). Skoro w pozwie powód żądał odsetek „liczonych od dnia następującego po upływie 30 dni od otrzymania zgłoszenia szkody przez pozwanego” (k. 3), uznać należy, że cofnął żądanie pozwu w zakresie żądania odsetek do dnia 4 czerwca 2010 r.

Powyższe oświadczenie powódki winno być uznane za skuteczne w świetle art. 203 § 1 KPC; nadto brak jest jakichkolwiek podstaw do traktowania go jako niedopuszczalnego w świetle art. 203 § 4 KPC. Natomiast – zgodnie z art. 355 § 1 KPC – sąd obligatoryjnie wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powódka cofnęła ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – sąd, postanowił umorzyć postępowanie w powyższym zakresie.

Powództwo w zakresie, w jakim było popierane, a więc co do kwoty 87.356,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 czerwca 2010 r. jako usprawiedliwione co do zasady, podlegało uwzględnieniu w części.

Na wstępie wypada zaznaczyć, iż, wobec uznania swojej odpowiedzialności przez pozwaną i dobrowolnej wypłaty bezspornej części odszkodowania, sama zasada odpowiedzialności pozwanej jako ubezpieczyciela w niniejszej sprawie leżała poza sporem. Zasada ta wynikała z art. 805 § 1 i 2 pkt 1 KC, zgodnie z którymi przez umowę ubezpieczenia majątkowego ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, zapłacić odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Sporny w niniejszej sprawie był przede wszystkim zakres ubezpieczenia. Mianowicie powód twierdził, że objęte nim były: nie tylko budynek dyskoteki, ale również budowle (brama, ogrodzenie, szambo i studnia); z kolei pozwana twierdziła, że ubezpieczeniem objęła jedynie budynek. W ocenie sądu zasadne było stanowisko pozwanej, a że tak było wynika z następujących względów.

Przede wszystkim dostrzegając, że w umowie, wbrew obowiązкови wynikającemu z § 3 ust. 1 pkt 1 OWU, nie określono precyzyjnie budynków lub budowli podlegających ubezpieczeniu, podkreślić wypada, iż z tego faktu nie można wyciągnąć jednoznacznie niekorzystnych konsekwencji dla pozwanej, a to z tego względu, że zawarta pisemnie umowa (polisa) powielała treść wniosku ubezpieczeniowego, w którym również powód nie wskazał, że przedmiotem ubezpieczenia obejmuje nie tylko budynek, ale i budowle. Nie ma więc również znaczenia, że wniosek w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia zawierał wiersz „budynki i budowle”, albowiem z jednej strony pozwana (jej agent) nie przekreśliła wyrazu budowle, z drugiej strony powód nie wskazał, czy i jakie budowle ubezpiecza; nie można zaś przypisywać nadmiernego znaczenia samemu sformułowaniu „budynki i budowle”, albowiem musiałoby to doprowadzić do wniosku, że umową ubezpieczenia objęte były co najmniej dwa budynki, czego nie podnosił nawet powód, oświadczając, że budynek gospodarczy miał być objęty inną umową ubezpieczenia.

Pamiętając zaś, że – zgodnie z art. 65 § 1 KC – oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, a także i w szczególności, że – zgodnie z § 2 tego przepisu – w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu, należy zaznaczyć, że z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż strony umową ubezpieczenia objęły tylko budynek. Tak oświadczył powód podczas oprowadzania agenta po budynku, a nadto samo oprowadzenie odbyło się tylko po budynku (nie objęło zaś pozostałych budowli).

Powyższy wniosek uzasadnia również zachowanie powoda bezpośrednio po wypadku ubezpieczeniowym – na co zasadnie zwraca uwagę pozwana w odpowiedzi na pozew. Otóż w zgłoszeniu szkody powód odnosił się tylko i wyłącznie do budynku dyskoteki, a jako uszkodzenia, wskazywał zalaną jej powierzchnię wynoszącą ok. 400 m², zalane ściany, podłogę i wyposażenie; nie przywoływał uszkodzeń dalszych budowli (szamba, studni, parkingu czy

ogrodzenia). Podobnie podczas pierwszych oględzin przedmiotu po wypadku ubezpieczeniowym oględziny dotyczyły tylko budynku dyskoteki (opisano uszkodzenia ścian i podłogi), a powód nie wnosił o oględziny innych przedmiotów (budowli). Tak samo oględziny z dnia 18 marca 2010 r. dotyczyły tylko budynku dyskoteki i opisano jego uszkodzenia. Powód wręcz wskazał, że znajdujący się obok budynek gospodarczy ubezpieczony był na podstawie innej umowy. Zachowanie takie, mając na uwadze żądanie pozwu, jawi się jako zupełnie nieracjonalne; staje się ono zrozumiałe i zgodne z doświadczeniem życiowym w sytuacji, w której założy się, że sporne budowle nie były objęte przedmiotową umową ubezpieczenia – to w takiej sytuacji powód zaraz po zdarzeniu nie wskazywałby wobec pozwanej na te budowle jako dotknięte zalaniem.

Z wszystkich tych okoliczności, a także zachowania powoda bezpośrednio po powodzi, wynika, w ocenie sądu, że przedmiotowym ubezpieczeniem objęty był tylko budynek dyskoteki. Nie jest wiadome, czy sporne budowle nie były ubezpieczone w ogóle czy też, jak ów inny budynek znajdujący się na nieruchomości – budynek gospodarczy, były objęte inną umową ubezpieczenia, lecz nie jest to istotne z punktu widzenia niniejszej sprawy – istotne jest zaś to, że sporne budowle nie były objęte umową ubezpieczenia.

W takiej sytuacji samo podobieństwo łącznej wartości odtworzeniowej budynku i budowli wynikającej z opinii biegłego sądowego (767.557 zł) do sumy ubezpieczenia wskazanej we wniosku (784 tys. zł) nie pozwala na przyjęcie, że ubezpieczeniem objęte były również sporne budowle. Bowiem suma ubezpieczenia – zgodnie z art. 824 § 1 KC – służy przede wszystkim ograniczeniu odpowiedzialności ubezpieczyciela, gdyż wyznacza górną granicę tej odpowiedzialności (podobnie w OWU).

Skoro zaś sporne budowle, jak wykazano powyżej, nie były objęte ubezpieczeniem, niezasadnie powód domaga się odszkodowania za ich uszkodzenie wskutek powodzi.

W uzasadnieniu pozwu powód również podnosi, że pozwana niezasadnie przyjęła, że w sprawie wystąpił przypadek niedoubezpieczenia (k. 4). Z kolei z tym twierdzeniem powoda należy się zgodzić.

Z treści opinii biegłego sądowego wynika, że wartość odtworzeniowa budynku dyskoteki w II kwartale 2010 r. wynosiła 646.293 zł, a więc nie przekraczała sumy ubezpieczenia. Brak więc było podstaw do zmniejszenia przez pozwaną odszkodowania w oparciu o § 54 ust. 13 OWU. Taki przypadek dla niniejszej sprawy nie ma jakiegokolwiek znaczenia, albowiem znajduje tu zastosowanie zasada odszkodowania, zgodnie z którą świadczenie zakładu ubezpieczeń nie może przekroczyć wysokości wyrządzonej szkody, a zatem nie przynosi to ubezpieczającemu żadnych korzyści (por. teza 4 do art. 824 [w:] M. Krajewski, Umowa ubezpieczenia. Art. 805-834 KC. Komentarz, Warszawa 2004); tak samo zresztą w § 54 ust. 12 OWU. Powodowi należało się więc pełne odszkodowanie za poniesioną szkodę.

Natomiast wartość szkody powoda w budynku dyskoteki powstała w wyniku wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową nie była między stronami sporna (zgodnie z art. 229 KPC nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości). W tym zakresie bowiem powód powoływał się na prywatną ekspertyzę z grudnia 2010 r. (z aneksem z listopada 2011 r.) z której miała wynikać szkoda w wysokości 287.397,77 zł (k. 4). Dokładnie tą samą ekspertyzę (z aneksem) uwzględnia pozwana i również szkodę powoda w budynku dyskoteki przyjmuje na kwotę 287.397,77 zł (obniża ją jednak z uwagi na przyjęte przez nią niedoubezpieczenie). Oznacza to, że wysokość szkody powoda w budynku dyskoteki była między stronami bezsporna i wynosiła właśnie powyższą kwotę 287.397,77 zł. Skoro zaś pozwana z tego tytułu wypłaciła powodowi kwotę 226.182,04 zł, do wypłaty pozostała jeszcze kwota 61.215,73 zł i tylko w tym zakresie roszczenie główne było zasadne.

Z uwagi na akcesoryjność materialną roszczenia o odsetki względem roszczenia głównego (por. art. 481 § 1 KC) usprawiedliwione co do zasady było jedynie żądanie odsetek od powyższej kwoty 61.215,73 zł. Natomiast żądanie odsetek od roszczenia głównego w pozostałej części podlegało jako niezasadne oddaleniu.

Ostatecznie powódka odsetek tych żądała od dnia 5 czerwca 2010 r. Mając zaś na uwadze skomplikowany charakter ustaleń decydujących o zakresie odpowiedzialności pozwanej (o czym najlepiej świadczy materiał sprawy), winna

ona spełnić swoje świadczenie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się możliwe (art. 817 § 2 zd. I KC). Przepis ten winien mieć w sprawie zastosowanie także z tego względu, że pozwana dobrowolnie spełniła bezsporną część swojego świadczenia. Mając to na uwadze przypomnieć należy, że żądanie powoda w postępowaniu likwidacyjnym ulegało modyfikacji i choćby w piśmie z dnia 26 stycznia 2011 r. żądał on przyznania mu odszkodowania w łącznej kwocie 207.644,46 zł; przy czym skoro pozwana dobrowolnie spełniła świadczenie w kwocie 208.498,09 zł nie można uznać, aby ówczesnie pozostawała w opóźnieniu. O wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem nie może decydować również pismo powoda z dnia 11 maja 2011 r., gdzie wezwał on pozwaną do wypłaty kwoty 122.645,35 zł jako różnicy między kwotami: 207.644,46 zł (pozostaje części roszczenia po przyznaniu w dniu 21 września 2010 r. odszkodowania w kwocie 123.498,98 zł) i 84.999,11 zł (dalszej wypłacie odszkodowania wskutek decyzji z dnia 28 marca 2011 r.); pismo to zostało doręczone pozwanej w dniu 12 maja 2011 r. Jednakże wtedy jeszcze strony nie dysponowały aneksem nr (...) z listopada 2011 r. do ekspertyzy z grudnia 2010 r., w oparciu o który to aneks ostatecznie określono wysokość szkody. Jednocześnie powód nie przedstawił dowodu doręczenia pozwanej tego aneksu. Odwołanie się do niego znajduje się w piśmie pozwanej z dnia 3 stycznia 2012 r. określającego wysokość szkody powódki. Dopiero z datą 3 stycznia 2012 r. można przyjąć, że możliwe było wyjaśnienie przez pozwaną wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia jej odpowiedzialności i wysokości świadczenia. Termin 14 dni z art. 817 § 2 zd. I KC upływał więc – zgodnie z art. 111 KC – w dniu 17 stycznia 2012 r. Od dnia następnego, a więc od dnia 18 stycznia 2012 r. należały się powodowi odsetki.

Wreszcie zasadnie powód żądał odsetek w wysokości tzw. odsetek ustawowych, a więc określonych na podstawie art. 359 § 3 KC (art. 481 § 2 zd. I KC).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – należało zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 61.215,73 zł tytułem roszczenia głównego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty. Powództwo w pozostałej części, jako nieusprawiedliwione co do wysokości, podlegało oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach sądowych oprócz należy o regulację art. 100 zd. I KPC zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie powód wygrał w zakresie kwoty 61.215,73 zł a więc co do 70% swojego żądania ($61.215,73/87.356,82 \approx 0,70076$) i w tej części w sprawie uległa pozwana; odpowiednio powód uległ co do 30% swojego żądania i w tej części wygrała pozwana. Na marginesie można wskazać, że z uwagi na zakres, w jakim powód uległ w sprawie, brak było podstaw do włożenia na pozwaną obowiązku ponoszenia całości kosztów w sprawie.

Powód poniósł koszty procesu w wysokości 9.968 zł, na którą to sumę składały się koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu w wysokości 4.368 zł i zaliczka na wynagrodzenie biegłego sądowego w wysokości 2.000 zł (k. wewnętrzna strona przedniej obwoluty t. II oraz k. 286 i 389) oraz koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika (k. 7) w wysokości 3.600 zł ustalonego na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. poz. 461 z 2013 r.); powód nie przedstawił dowodu na uiszczenie opłaty skarbowej od złożenia odpisu, wypisu lub kopii dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym. Z kolei pozwana poniosła koszty procesu tylko i wyłącznie w postaci kosztów zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3.600 zł na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013 poz. 490); również pozwana nie przedstawiła dowodu na uiszczenie opłaty skarbowej od złożenia odpisu, wypisu lub kopii dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym – dowodem takim nie jest „zlecenie płatnicze”, albowiem wynika z niego jedynie, że opłata miała być uiszczona, a nie że została uiszczona i przeciw zleceniu to mogło zostać odwołane (k. 105).

W konsekwencji strony poniosły łącznie koszty procesu w wysokości 13.568 zł (suma 9.968 i 3.600), które powoda winny ostatecznie obciążać w 30% ich wysokości; powód więc winien ostatecznie ponieść, tytułem kosztów procesu,

kwotę 4.070,40 zł (30% z 13.568). Mając zaś na uwadze, że powód poniósł faktyczne koszty procesu w łącznej wysokości 9.968 zł, należał mu się od pozwanej zwrot kwoty 5.897,60 zł (tj. różnicy między kosztami przez niego faktycznie poniesionymi a kosztami, które winny go obciążać stosownie do wyniku procesu).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 108 § 1 zd I KPC oraz art. 109 § 2 KPC w zw. z przywołanymi przepisami – sąd postanowił zasądzić od pozwanej na rzecz powódki powyższą kwotę 5.897,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 i 2 UKSC w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, stosując odpowiednio przepisy art. 113 uKSC. Przy czym „odpowiednie stosowanie” przywołanego przepisu oznacza, że sąd może nakazać pobranie kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa od strony niezależnie od tego, czy na jej rzecz zasądzono, czy też nie, jakiegokolwiek roszczenie. Stosowany w niniejszej sprawie odpowiednio art. 113 ust. 1 i 2 uKSC wydatkiem poniesionym tymczasowo przez Skarb Państwa nakazuje w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciążyć strony przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Skoro zaś o poniesionych przez strony kosztach procesu sąd rozstrzygał przy zastosowaniu art. 100 zd. I in fine KPC – stosunkowo je rozdzielając, również wydatek poniesiony tymczasowo przez Skarb Państwa winien obciążać strony stosownie do zakresu, w jakim ulegli w sprawie.

Wydatek poniesiony tymczasowo przez Skarb Państwa wyniósł łącznie kwotę 2.557,36 zł (na sumę tę składają się pozycje: 81,26 zł (k. 255), 147,20 zł (k. 255), 81,26 zł (k. 266), 147,20 zł (k. 266), 81,26 zł (k. 283-284), 147,20 zł (k. 283-284) i 1.871,98 zł (k. 389). Powoda z tej sumy winno obciążać 30%, a więc kwota 767,21 zł (30% z 2.557,36 = 767,208). Pozwaną z kolei winna obciążać pozostała część tego wydatku, a więc kwota 1.790,15 zł (2.557,36 minus 767,21). Mając na uwadze powyższe sąd – na podstawie przywołanych przepisów – postanowił nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu wydatków, które tymczasowo wyłożył Skarb Państwa od powoda kwotę 767,21 zł z roszczenia zasądzonego mocą pkt. 2 sentencji wyroku i od pozwanej kwotę 1.790,15 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

Dnia 16 września 2015 roku